

Kiemelt állami szerepvállalás a lakosságitűzifa-ellátásban

A 2022-2023-as fűtési szezonban az állami erdőgazdasági cégcsoport minden korábbi évnél hangsúlyosabban vette ki a részét a lakosság tűzifával történő ellátásából. A szociális tüzelőanyag program keretein belül több mint 210 ezer m³, míg a Tűzifa-program során 2023. február végéig 512 ezer köbméter rögzített árú tűzifát szolgáltak ki az önkormányzatok és közvetlenül a lakosság számára. Az Erdészeti Lapok az Agrárminisztériumot kérdezte az aktuális helyzetről.

A lakosság tűzifaellátásának biztosítása mindig is hangsúlyos feladata volt az állami erdőgazdasági cégcsoportnak, de az elmúlt évtizedekhez képest az idei fűtési szezonban ismét minden korábbinál fontosabbá vált ez a tevékenységük. Az energiaválság és az európai háborús helyzet következtében nagyobb jelentősége lett az immár több mint egy évtizede futó szociális tüzelőanyag programnak, amely mellett a kormányzat lakossági Tűzifa-programot hirdetett, melynek keretében a lakosság az állami erdőgazdaságoktól rögzített áron igényelheti a tűzifát.

A tűzifa iránti kereslet az elmúlt években hullámzó volt. A COVID-járvány utáni időszakban megélenkült a tűzifa iránti lakossági kereslet, amit 2022. évben tovább növelt az orosz-ukrán háború és az európai energiaválság. A kialakult helyzet miatt Magyarországon energia-veszélyhelyzetet hirdetett a Kormány. A fegyveres konfliktus kitörését követően 2022. év tavaszától az energiaellátási bizonytalanságokkal párhuzamosan régóta nem tapasztalt kereslet keletkezett a tűzifapiacra. Az állami erdőgazdasági cégcsoport már 2022 első félévében 28%-kal több tűzifát értékesített, mint az előző év azonos időszakában.

Az energia-veszélyhelyzet kihirdetése után a Kormány 2022. szeptember 17-én döntött a Tűzifa-program indulásáról, amelynek az elsődleges célja az, hogy megfizethető áron tudjon alternatívát nyújtani a lakosság számára a gáz- és elektromos fűtési megoldások részbeni vagy teljes kiváltására, ezzel segítve az emelkedő energiaárak miatti kényszerű többletkiadások mérséklését.

Dr. Nagy István agrárminiszter szeptember 18-án jelentette be a program indulását, annak fontosabb részleteit. A 355/2022. (IX. 19.) Korm. rendelet az állami erdészeti társaságok általi tűzifa alapanyag lakossági forgalmazásának egyes kérdéseiről meghatározza a vásárlás, a kiszolgálás menetét, a tűzifa egységárát (kemény lombos 30 000 Ft/m³, lágy lombos és fenyő 19 000 Ft/m³), az állami erdőgazdaságoktól maximált áron vásárolható háztartásonkénti tűzifa mennyiséget (10 erdei köbméter).

A Tűzifa-program legfőbb előnye a vásárlók számára, hogy annak keretében az állami erdőgazdasági társasá-

goknál elérhető tűzifa ára rögzítve lett. A rögzített áron vásárolható 10 erdei m³ tűzifa egy átlagos családi ház esetében elegendő. A másik fontos és pozitív tényező, hogy a fa olyan megújuló energiahordozó, amely energiaforrás – szemben gázzal és a kőszénnel – hazánkban fenntartható módon újratehermelhető.

A Tűzifa-program keretében a 21 állami erdőgazdaság 2022. szeptember 19-ére 152 értékesítési pontot alakított ki, ahol a lakosság részére biztosítja a fa megrendelésének és befizetésének lehetőségét. A befizetett fát a lakosság 214 átvételi ponton, valamint a fakitermelés helyszínein veheti át és szállíthatja el.

A Tűzifa-program iránt meghirdetése óta nagy az érdeklődés. Csak az első napon közel 66 ezer m³ fát igényeltek, ami egy hónapon belül mintegy napi 5-6 ezer m³-ben rögzült.

A program keretében 2023. február végéig összesen 606 ezer m³ tűzifára fizettek be az állampolgárok, összesen

86 ezer háztartásból. A háztartásonkénti átlagos tűzifaigény: 7,1 m³/háztartás, a befizetett tűzifa 93%-a kemény lombos, 6%-a lágy lombos, 1%-a fenyő.

A lakossági igények kiszolgálása érdekében az állami erdőgazdasági cégcsoport kialakította az igénylés eljárásrendjét, minden termelési és szállítási kapacitást a tűzifatermelésre csoportosított át, minden külföldre irányuló tűzifa-értékesítést beszüntetett, megkezdte a faanyag átszállítását az erdőterületről a lakosság által időjárásbiztosan elérhető átdó pontokra, folyamatosan tájékoztatta a lakosságot. A kiszolgálás mértéke fokozatosan emelkedett, októberben érte el a maximumot, a napi 8-9 ezer m³ mennyiséget. 2023. február 24-ig a cégcsoport 512 ezer m³ tűzifát szolgáltat ki, amely 76 ezer háztartást jelent.

A kezdeti roham után a program rendben zajlik a vidéki régiókban, ahol eddig is fával fűtöttek a lakosok. A lakossági igények Budapesten és környékén, illetve a Kis- és Nagyalföldön, továbbá egyes nagyvárosok környékén a legnagyobbak, amelyek esetenként elérik vagy meg is haladják a helyi termelési kapacitást. A fakitermelő kapacitások növelése érdekében társerdőgazdaságok munkatársakat, gépeket csoportosítottak át a főváros környékére.

A helyi hiányok kezelése érdekében az Agrárminisztérium elrendelte a cégcsoporton belül a faanyag átszállítását az erdőben gazdagabb régiókból a főváros környékére és az alföldi térségekbe. A vasúton és közúton történő átszállítással 2022. november 20-ig az I. ütemben 23 500 köbméter faanyag került átadásra. A II. ütemben – 2022. november 16. és 2023. január 15. között – 33 500 m³ faanyag átszállítása valósult meg. A III. ütem átszállításai jelenleg is zajlanak, ennek keretében márciusban

további 33 000 köbméter segíti a kiszolgálást. A IV. ütemben további 65 000 m³ átszállítása tervezett, így 2023. május végéig terv szerint összesen 155 000 m³ faanyag átszállítása valósulhat meg. Az átszállítások jelentős többletköltséget okoznak a cégcsoportnak, de enélkül nem lenne biztosítható a sűrűn lakott, erdőben azonban szegény vidékek faellátása.

A tapasztalatok alapján az igénylők közül sokan nem az aktuális fűtési szezonra, hanem a következő évekre előre vásároltak tűzifát. Nagy a különbség a formálisan bejelentett igények és a tényleges befizetések között is. A kiszolgáltatásnak a legtöbb helyen a lakosság számára elérhető logisztikai kapacitások szabnak határt, mert bár a fa rendelkezésre áll a kiszolgálási ponton, a vevő nem talál megfelelő fuvarost az elszállításra. A Tűzifa-program azokat is vásárlásra ösztönözte, akik eddig nem fával fűtöttek. Számukra az erdőgazdaságok folyamatosan információt szolgáltattak a fafűtéshez kapcsolódó legalapvetőbb ismeretekről, amely jelentős feladatnövekedést jelentett a cégcsoport teljes dolgozói állománya részére.

A kormányrendelet értelmében a Tűzifa-program 2023. április 15-én zárul. Aki addig befizeti a rögzített árú tűzifát, annak 2023. augusztus 31-ig van lehetősége az elszállításra, illetve a kimagasló igénnyel érintett térségekben az erdőgazdaságok addigra vállalják a faanyag biztosítását.

A Tűzifa-programmal párhuzamosan futott az évek óta hagyományosan meghirdetett *Szociális Tűzelőanyag Program*, amelyhez a kormány ismét

5 milliárd forint támogatást biztosított. A Belügyminisztérium által a 2022-2023. téli időszakra meghirdetett szociális tűzelőanyag pályázati programban 2163 önkormányzat nyert el tűzifabeszerezésre támogatást. Ez mindösszesen 217 ezer m³ tűzifát jelent. A program keretében az önkormányzatok tetszőlegesen szerezhetik be a piacról a tűzifát, de az állami szektor szerepe hagyományosan nagy a programban.

Az állami erdőgazdaságok a program 2023. február 15-i zárásáig 2107 önkormányzatnak mindösszesen 210 462 m³ (200 129 m³ kemény lombos, 10 335 m³ lágy lombos) tűzifát adtak át, amellyel maradéktalanul kiszolgálták a tőlük igényelt teljes mennyiséget. A legtöbb megrendelés a Szabolcs-Szatmár-Bereg és Hajdú-Bihar, valamint a Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyékben gazdálkodó Nyírerdő Zrt. és Északerdő Zrt.-hez érkezett.

A két program megvalósítása az erdőgazdasági cégcsoport összehangolt és a korábbi évek gyakorlatától eltérő volumenű munkáját igényeli, hiszen minden technológiát és kapacitást rövid idő alatt, már a futó fakitermelési szezonon belül át kellett állítani a lakossági tűzifa termelés igényeinek kiszolgálására az adminisztrációs háttértől kezdve a tervezésen keresztül a termelési és logisztikai rendszerek szervezéséig. *Ebben a munkában köszönet illeti a cégcsoport dolgozóit, hiszen tevékenységük 2022-2023. telén nagyban hozzájárult az ország hőenergia-ellátásának biztonságához.*

Agrárminisztérium

